

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

1916. 41. szám.

Budapest, október 10.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Kémfurfangok.

Írta: Székely Vladimír, budapesti kor. kapitány.

A háborús szintér egy nagy sakktábla. Sakkjátzma ma még inkább, mint volt valaha a hadviselés, azzal a különbséggel, hogy az egymással szemben álló figurák láthatatlanok vagy legulább is az a rendeltetésük és céljuk, hogy az ismeretlen X beszédjével hassanak.

Nagyon természetes, hogy a hadviselés tervszerűsége és sikerei is ilyen akárbányszor azon fordulnak meg, hogy az ellenség mennyire tudja a megannyi X-et megfejtett, ismert tényezőként beállítani abba a magasabbrendű matematikába, mely vérrrel és vassal számol le.

A helyes *tájékozódottság* jó eleve, majd a *hírszerzés* minden további folyamatról tehát elsőrendű érdeke és szükséglete a hadi operációknak. Nyilvánvaló, hogy ez csak egy jól megalapozott kémrendszerrel érhető el.

A kém a háború láthatatlan harcosa, a hadisten szolgálatára felelős detektív, a ki kutat, felderít, megállapítja vajmi gyakran mázsás fegyversúlylyal felőrlő hasznos szolgálatot tehet hazája ügyének. Ez a kém a szónak ideális értelmében. Szerepe, munkája pedig mindig az önfeláldozással egyértelmű, mert ezer veszéllyel küzd. Egy vigyázatlan gesztus, egy rosszul elejtett szó vagy valakinek mélyebben pillantó gyanakrása és — az étellel fizetett.

A kémnek azonban van más fajtája is. Aljas, gaz osztálya. Aki idegenbe megy, hogy lásson, tudjon mindarról, a mit hazájának: annak az országnak, melynek katonája vagy polgára, látnia és tudnia kell, hogy majdan az ellenség rohamával szemben sikeresen megállhasson, nagy kötelességet végez és nemzete legjobbjai közé sorozhatja.

Aki azonban pénz kedvéért eladja a hazája titkait, azokat átjátssza az ellenség kezére, az nagyobbat vét, semhogy egy halál — a bűnös halála — megvezekelnének érte.

Mik a kém feladatai? *Kimerítőn* erre felelni nehéz. A kémkedés ma művészetté nőtt, melynek speciálisai vannak. Vannak diplomáciai s stratégiai kémek, melyekhez még az alkalmi kémek táborát is sorozhatjuk. A két utóbbi — vagy általánosságban elmondva — megismerni és elárulni igyeckszik: az ellenséges állam

hadierőjének létszámát, elhelyezését, felvonulását, a csapatok felszerelését, a csapatok emberanyagának kiképzési fokát, a hadi közlekedési eszközöket, a katonai technika haladását, az erődívenyeket, haditerveket... és így tovább.

Valahányszor tehát ma kémgyanus existenciák kerülnek elénk, e főbb pontok figyelembevételével kell viselkedésüket a nyomozás gócsőve alá vennünk, visszamenőleg is kiderítve, hol és mikor jártak, kikkel érintkeztek, összeköttetés-hírszerzésükben minő esetleg leplezett, de gyakorta egy-egy ponton áttetsző célok vezették őket. Az álarcz itt vagy ott egyszerre meglazul, majd végérvényesen lehull. Törekednünk kell a hely és időbeli minuciosításokra. A sorrendben bizonyára akad egy, majd több pont, melyekre támaszkodva — a háború nyelvén szólva — a kényszerű beismerésig lehet «felgöngyöltetni» a gyanusított tagadását. Roppant fontos azonkívül a gyanusítotttal talált írásbeli feljegyzések bírálata. A legtöbb kém ugyan jól begyakorolt emlékezetére bizza magát, mindazonáltal egészen feljegyzések nélkül nem élhet meg. Kémnyelven írónak meg azok többnyire: ártatlan tartalmuaknak látszanak, de — mint azt már gyakran állapították meg elfogott kémek feljegyzéseiből — a szavaknak burkolt, csak az írójuk előtt ismeretes értelmük van. Olvassunk tehát a sorok között és mögött, keressük elő a kulcsot, melylyel néha meglepő felfedezéssel állnak elő a mitsenmondó, mindennapos jegyzeteket mutató sorok. Azt pedig talán mondanunk sem kell, hogy a házkutatások és motozások egyáltalában elmaradhatatlanok, ha kémgyanus delikvenseket hoz elénk éberségünk vagy a jól megmagadott véletlen.

A kémkedés természetrajza, nemkülönben a tudat, mely tisztában van azzal, hogy a lepleztetés után mi vár a kémre, a kémét már eleve összeházasítja a furfanggal. A ravaszkodásnak olyan trükkjeivel, melyek mögött egy Sherlock Holmes fantáziája is elmarad. Érdekesekek és tanulságosak is egyszersmind a kém furfangtárai. Nézzük közelebbről!

Minden kém első feladata, hogy voltaképeni kiléte és céljai fölől mindenkit tévedésben tartson. E célból a legkedveltebb módszer: az *átöltözés*, mely lehetőleg ártatlan és feltűnést kerülő, úgy hogy a csalásnak még

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

ca. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója. Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorítása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

gondolatát sem engedi közel magához. Legalkalmasabb tehát a papi öltözet. Szintúgy az apáczakosztóm, egyáltalában a női ruha. Ezt a helyes, lélektani mérlegelésen is alapuló megfigyelést különösen a mozgósítás első napjaiban tehetjük, a mikor hol itt, hol ott lepézték le szerzetesi öltönyben jámborkodó kómekeket.

Így például tavaly augusztusban a »Berliner Lokal-Anzeiger« hirtelen így jelentette: »Ma délután apácának öltözött férfit és egy kapuczinus ruhába bujt idegen tisztet fogtak el, a kikkel együtt fogságba került még több asszonynak öltözött férfi is. A társaságot a közuti villamoson fogta el a rendőrség.«

Ugyanezen napról jelentette a »Reichspost« is, hogy Bécsben több pap- és apáczaruhás kémeket tartóztattak le, a kik Szerbiából, részben Oroszországból jöttek. Valamennyi bombát rejtgetett ruhája alatt és hidak, rak-tárak, fegyvertárak körül ácsorogtak elfogatásukkor.

Berlinben a háború kezdő napjaiban Unter den Linden két apáczanövendék-ruhában járkáló nőre lett figyelmessé a rendőrség. A nővéreket egy szomszédos szállodába vitték hirtelen, ott megmotozták őket, s akkor derült ki, hogy azok férfiak.

Kedvelt szokása a háborús kémnek, hogy az ellenség egyenruháját ölti fel. A düsseldorfi kormánybiztos jelentése szerint így a múlt év augusztus havában nyolcvan francia tiszt porosz egyenruhában próbálta a német határt átlépni. Berlinben is nem egyszer fogtak el ellenséges kémeket porosz tiszti ruhában. Nálunk Ungvár, Szerencs majd később Stryj környékén próbálkoztak orosz kémek osztrák-magyar egyenruhában.

A búr háborúban egy angolul beszélő búr egy elesett angol őrnagy egyenruháját öltötte fel, hidegvérrel fogadta az angol poszt tisztelgését és zavartalanul eljutott Johannesburgba, hol a klubot és az angol tisztek egyéb gyűléseit kereste fel. Ott megtudott mindent, amit tudni akart. Este azután felszállott lovára és visszalovagolt az övéihez. Ezt többször is megtette.

Az ideai könyvpiac egyik érdekes könyvében Sir Baden-Powell angol tábornagy önvallomásaiban, melyekben kissé szerénytelenül a jelenkor legkiválóbb katonakörményének vallja magát, szintén érdekes szemelvényeket közöl gazdag kém tapasztalataiból. Egy napon azt a megbízást kapta, hogy egy új típusú gépfegyver teljesítőképességét, melyet Németországban kipróbálnak, kémlelje ki. Minden gyaunt már eleve elhárító ruházatban: napszámósrubában, zsebében pálinkás üveggel, elment a bekerített és posztokkal őrzött lövöldetérre, ahol a próbálások történtek. A kerítésnek egyik deszkáját meglazította és a résen bepillantgatott. Egyszerre jött a poszt. Erre hirtelen leöntötte ruháját a hűzős pálinkával. Mikor a poszt kérdőre vonta, vigyorogva megkínálta pálinkával, közben pedig támolygott, mint

valami részeg. A katoná nem gyanakodott többé. Részeg fráternek nézte, aki a fűben alvásra heverészett le s azt a jó tanácsot adta neki, menjen inkább haza. Amit a kém nem mondatott magának kétszer.

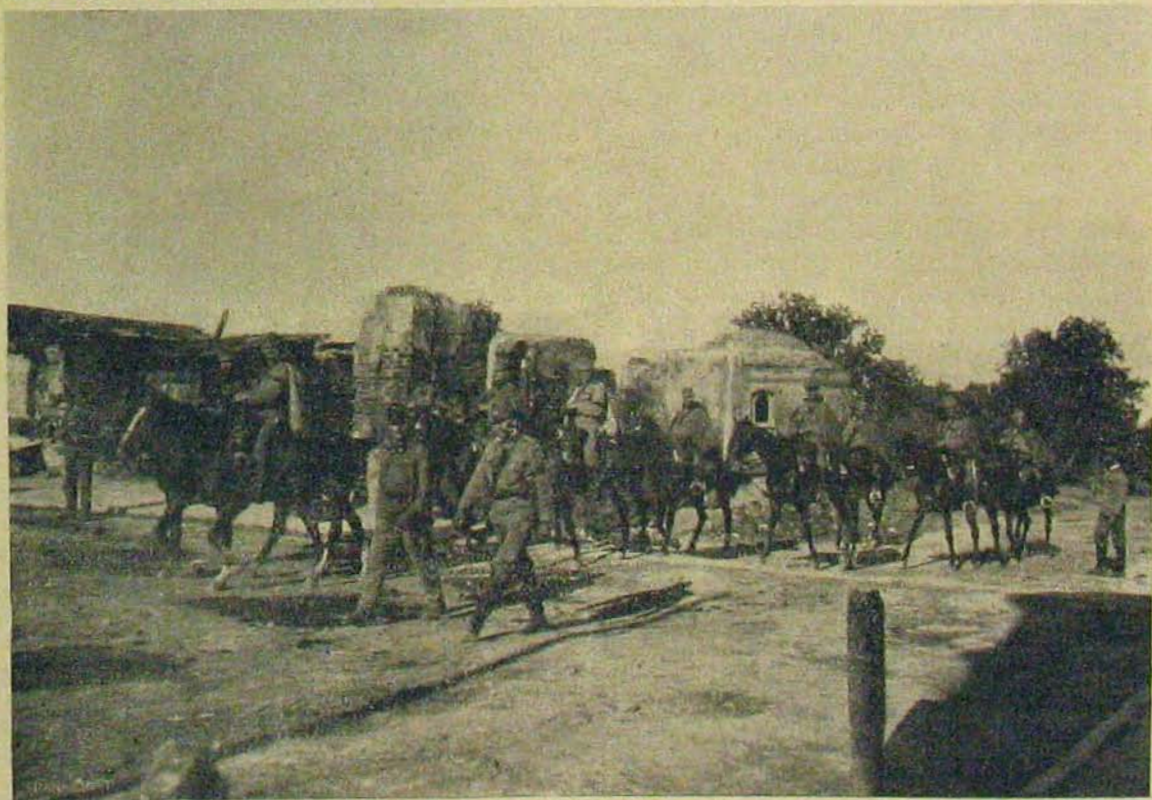
Sir Baden-Powell könyvében egyáltalán egész fejezetet szentel a kémek alakoskodási trükkjének. Személyes tapasztalatain nyugró véleménye szerint nem annyira a ruhabeli változásban, mint általában az egész megjelenésben, járásban, modorban, fellépésben kell egy jó kémnek más-más embert mutatni. »Egy kémnek ne okozzon nehézséget, — mondja, — hogy egyik napon selypítve, máskor meg ideges szemhunyorításokkal vagy orrhágon, kényeskedve beszéljen.« Nagyon ajánlja a kémnek, hogy állandóan hordjon magánál egy más nyakkendőt, más kalapot, melyek attól a nyakkendőtől és attól a kalaptól mik rajta vannak, színre, formára teljesen elússenek, miután futólagos találkozásnál éppen a nyakkendő és a kalap szokott az emberek emlékeztetőbe legerősebben beérésődni.

Végtelen furfangos azután a kémeknek egymásközti, vagy megbízójukkal közvetített ertesítés-hiradása. Ennek természetesen a legkevésbé gyanutkeltő módon kell történnie és a corpus delictit úgy kell eldugni, hogy veszedelem esetén gyorsan eltüntethető, vagy megsemmisíthető legyen. A búr harcokban a hírközvetítést rendszerint benszülött marha- s lótolvajok végezték. Baden-Powell erről a következőket mondja:

»A kémjelentések mindig titkos jegyekben, vagy hindsztán nyelven latin betűkkel voltak írva. A papírost, melyen az üzenet állt, kis golyóvá göngyölítették össze és egy sátabot közepére furt piczi lyukban helyezték el. A lyukat agyaggal vagy szappannal tömték be. Előfordult az is, hogy a papírost a pipába dugták a dohány alá és így szükség esetén el is égethették anélkül, hogy gyanut keltettek volna vele. Esetleg eldugták a csizma talpa alá, vagy bevarrták a ruha bélésébe. A benszülöttek a füst nyelvén is tudtak beszélni és az ellenség erejéről és mozdulatairól jelentéseket adtak le oly módon, hogy nagyobb vagy kisebb füstfelhőket eregettek kéményeikből.«

Rendkívül leleményeseknek mutatkoztak a mostani háborúban a belga kémek. Értésüleseit és üzeneteiket rendszerint a bolland határon át igyekeztek kicsempészni, melyet a német katonaság szigorúan őrzött s mindenekelőtt mindenkit megmotoztatott. A kémek a leveleket, az írásos üzeneteket két cipőtalp közé tették, bevarrták a kabát bélésébe, a nyakkendő nyakrészébe dugták, vagy egyszerűen a kalaphöz alá tették. Dupla-alapzatú tejes kannákban gyakran faláltak kibiltott ujságokat. A belga nők testüknek úgyszólván minden részét basználták fel dugásra. A német öröknek egy időben feltűnt, hogy a Hollandiából Belgiumba jövő asszonyok

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a legmáskasabb migránt és fejfájást almlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Az északi háztétről. — Orosz menekültek. — Tábori lovas csendőreink.

legtöbbje áldott állapotban van. Egy közelebbi vizsgálat kiderítette, hogy az egyoldalú vastagodás angol és francia ujságpéldányoktól ered.

A kémek leleményessége kifogyhatatlan... a véletlen árulása ellen azonban a legjobb kém sem tud védekezni. Az 1913-iki balkáni háborúban is egy veszedelmes nő-kémet kerített kézre a véletlen. Egy bulgár tiszt egy alkalommal Szófiában egy ékszerész kirakatát nézte. A kirakat tükrében azután a következő jelenetet látta a szemben levő utcasarokról homályos körvonalakban letükröződni: Egy asszony egy törökkel néhány szót váltott s azután hajából egy cigarettát huzott ki s azt átnyújtotta a töröknek. Erre mindkettőt letartóztatta a tiszt. A gyanús cigarettát még a töröknek cigarettatartójában volt. Mindkét végén dohány volt, a közepén azonban egy összegöngyölt papirdarab volt, melyen a bulgár hadsereg egyes mozdulatairól fontos közlemények voltak feljegyezve.

A legraffináltabban azonban az 1905-iki orosz-japán háború hírvivői viselkedtek, kik többnyire a kínai lakosságból toborozták és mint házalók, hordárok és pin-czerek teljesítettek a japánoknak kémvizsgálatot. Az oroszok még gyanú esetén sem tudtak ezekre semmit sem rábizonyítani. A házaló például különböző színű árut hordott kosarában, mely színek a regimentek színeinek megfeleltek. Ahogy sorba rakta ezeket... a hírvivő egyszerűen leolvasta a regimentek elhelyezkedését. Amellett az árúknak egy bizonyos fajtája jelezte a különböző fegyvernemeket.

A hírközlés optikai jelekkel is történik. A múlt évi lebergi csatáról így irt egyik haditudósító: «A lakosság kémkedése és árulása, mely tükrözőtt napreflexekkel, fehér vagy szürke füstoszlopokkal, éjjel fényjelekkel tudatja az ellenséggel, hol áll a gyalogság vagy tüzérség, sok veszteséget okoz az osztrák-magyar csapatoknak.»

Az ablakokban megjelenő, majd eltűnő világossággal, fűlégetéssel megbeszéltek jeleknek kerítéseken, házakon való rávitelével is lehetségessé válik a kölcsönös tájékoztatás. A mostani háborúban a nyugati harcmezén gyakran árulták el pásztorok a német tüzérségi állásokat. Nyájaikat az elrejtett batteriák felé terelték, ugyanakkor megfigyelte ezt felülről egy francia repülő, aki a német állást ismét megbeszélte jelekkel adta tudtára övéinek. A templomórának messze látható és könnyen igazítható mutatóival pedig a francia falusi papok igyekeztek a német pozíciókat elárulni. Kiválón alkalmasok a szélmalomszárnyak is, melyeknek könnyen megbeszéltek, gyanút nem keltő elhelyezést adni. A legveszedelmesebb a kém a fronton, a háttérben. Hogy mennyi leleményességgel dolgoztak a titkos híradók, arról a háborúban ismételtelen adtak szemelvényeket. Kü-

lönösen a nagy német lapok haditudósítói irtak erről. Az itt-ott megjelent feljegyzéseikből érdemes lesz néhányat megörökíteni, mintegy jellemzésül, hogy milyen lehetetlen trükkökkel kell néha derék barezosainknak megküzdeniök. (Vége köv.)

A bulgár hadsereg.

Az a körülmény, hogy Bulgária kilépett a tétlen semlegességéből és szeptember 21-én mozgósította fegyveres erejét, időszerűvé teszi, hogy hadseregéről mindazt elmondjuk, a mit róla nyilvánosan tudunk.

Hatalmi tényezői közül megemlítjük, hogy az ország területe 96.345 négyzetkilométer; lakosságának száma négy és háromnegyed millió. Vasuti és úthálózata általában igen jó; a legutóbbi években főként a vasutak építésére fordítottak nagy gondot. Az ország lóállománya elégtelen a hadsereg szükségletével szemben, a miért is, de főként a tüzérség számára szükséges nehéz lovakat a külföldön vásárolják és a nálunk is igen jól bevált vállalkozórendszer szerint biztosítják a hadrakelt sereg számára. 1912—13-ban Bulgária 38.5 millió koronát költött hadseregének fentartására, a mi az állam összes kiadásainak mintegy 21 százaléka; minden lakó tehát évenként tíz koronával járult hozzá az ország fegyveres erejének fentartásához.

Az 1912—13-ik évi balkáni háború után gyökeres reformokhoz fogtak nygán, de ezeket még nem hajthatták végre egészen. A már több mint egy év óta tartó semlegesség mindenestre elég hosszú ideje alatt azonban sokat pótolhattak.

A védőkötelezettség általános és 26 évig tart, és pedig: a gyalogságnál kettő, a többi fegyvernemnél három évig ténylegesen, 18 illetve 17 évig tart a tartalékban és hat évig a népfelkelésben. A fegyveres erő a sorhadra, a tartalékra és a népfelkelésre tagozódik. Az első kettő alkotja a tábori, vagyis a badbavonuló haderőt. A besorozottak száma évenként eléri az 50—60.000-et. Ennek megfelelőleg a békeállomány létszáma, beleértve a tiszteket is, eléri ugyancsak a hatvanezretet.

Háborúban a sorhad 5000 tiszttel, 280.000 emberrel, 50.000 lóval, 20.000 mállás állattal és körülbelül 12.000 járóművel vonul ki; a hadsereg tartalékának állománya ezeröttszáz tiszt, 100.000 ember, 7000 ló, 2000 mállásállat és 1500 kocsi; a népfelkelés erejét kereken hatvanezer emberbe becsülik. A hadakozásra képes és megfelelően képzett emberek száma tehát a legrosszabb esetben is eléri a 450.000 főnyi létszámot. Ez a szám azon-

ngszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője

át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok telj s felszerelése. — Csendőrk kölcsebb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becsérelése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Az északi harcztérrel. — Halászás egy csendes délután. — Uj ruhát hoztak a fuknak.

ban az önként és idő előtt belépő idegen állambeli polgárok révén még gyarapodhat.

Leszámítva a megszállásokra kijelölt csapatokat, háború esetén a verekedésre hivatott bolgár haderő 216 zászlóaljjal, 58 gépfegyver-századdal, 37 lovasszázaddal, 158 üteggel, 12 műszaki, 3 vartüzérszászlóaljjal, vagyis kerekén 250,000 lövéfegyverrel, 6000 karddal és 792 ágyúval vonul ki az ellenség elé. A népfelkelés állítólag 72 zászlóaljat alakíthat.

Hadrendjére nézve, még pedig figyelembevéve a béke elhelyezést és besztást, csak annyit tudunk, hogy három egyforma hadsereget alakít 3—3 hadosztálllyal. Utóbbiakat azonban hadtesteknek tekinthetjük, mert a 16 zászlóaljas első vonalbeli hadosztályhoz még egy 6 zászlóaljas tartalékdandár tartozik. Ebhez járul 2 lovasszázad, 9 gyorstüzelő és 6 tábori ágyúüteg, 1 gyorstüzelő tábori taraczk- és 2 gyorstüzelő hegyiüteg, 2 utászszázad, távíróosztály s a szokásos intézetek. A teljes állomány a szerint 24 zászlóalj, 2 lovasszázad, 84 ágyú és 24 gépfegyver. A hadseregarancsnok rendelkezésére állanak még ezenkívül műszaki csapatok, 2—3 nehéz taraczk üteg s esetleg hegyi tüzérség. A hadseregfőparancsnokság alá tartozik még egy lovashadosztály, mely a két békeben főnálló lovasdandár egyesítéséből alakul, kiegészítve két kocsizó üteggel. A harmadik lovasdandár főoszlik hadosztály-lovasságokra. Rendelkezésre áll ezenfelül egy dandárköteléken kívül álló testőrlovasezred (három század).

A bolgár gyalogság Manlicher puskával van ellátva. A lövészer mennyisége puskánként 300 töltény: ebből 150 darabot a katona visz magával. A népfelkelésnek Berdan-féle fegyvere van. A lovasság ismétlődő karabélyokat bord; a gárdának lándzsája is van. A gépfegyverek Maxim-rendszerűek. A tüzérség teljesen modern anyaggal rendelkezik.

Összegezve a felszerelést, látjuk, hogy az egész bolgár haderő a kor kívánalmainak megfelelően fegyverzett és felszerelt.

Az aránylag szerény pénzügyi viszonyok mellett is czéltudatosan és nagy eréllyel használták ki az ország erejét a fegyveres erő lehető legtökéletesebb kialakításához. Az ifjuság katonás nevelését is fölkarolták, vagyis a haza szentelt földjének védelmére majdnem az egész férfi lakosságot talpra állítani képesek. Nem csoda tehát, ha a zászlók alá álló, különben is ép, erős és egészséges férfiak hamarosan tökéletes katonákká válnak a hozzá értő jóakaratu oktatók vezetése alatt. A fegyvernemeket és a csapatokat ritka szakértelemmel, nagy szorgalommal és gondosan képezték ki hivatásukban. A tisztikar és a legénység hazafias és harcias szelleműl áthatott. A fegyelem kitűnő. Jellemző a súlyos büntetések alacsony száma. A közkatona kevéssel beéri, vitéz, győzni akar minden körülmények között és fanatikus. A hadsereg, mint az állam legnagyobb népnevelő intézménye, kiváló szolgálatokat tesz a nemzetnek, mert inni olvasni tanítja az ehhez nem értőket és minden kínálkozó alkalmat megragad a gondjaira bizott értékes emberanyag művelése tekintetében. A jelző mindenkor az: hasznos polgárokká nevelni a katonákat!

A nemrég lezajlott balkán háborúban az egész bolgár

hadsereg hadi tapasztalatokra tett szert, ami igen értékes dolog. Ebben a háborúban tűnt ki az, hogy a bolgár fegyveres erő valóban elit részét alkotta a hadjáratban részt vett összes hadseregeknek. A hadjárat második szakaszában folytatott szerencsétlen politika következtében ugyan nagy csapások érték a hadsereget, ma azonban minden tekintetben megint az első helyen áll a többi összes balkáni államokkal szemben.

KÉPEINK HEZ.

Az északi harcztérről.

Az északi harcztér frontja megint alaposan megnyult. A német hadseregek már Riga előtt állnak s ettől számítottva erősen keletre domboruló vonalban, középpontján a rokitnói mocsaragnál s ezalatt a wolhy inai vár, háromszögnek kicsücsösödve, egészen a román (Moldva) határig tart. Erősen áll a harc mindenütt. Az oroszok végső kétségbeesésükben szívós erővel védekeznek a szövetséges seregek előnyomulása ellen, sőt több helyen még támadásba is mentek át, csakhogy zavart okoznak csapataink körében.

Igy volt ez a közelmúltban a Zolta-Lipától keletre eső területen a Stripa és Ikva mentén, valamint Luck és Dubnával szemben is. Erős csapatokat koncentrált az orosz hadvezetőség eme tőlök elfoglalt erődített helyekkel szemben s oly vehemens támadásokat indítottak mind a két helyen a két folyó keleti partján álló csapataink ellen egy-egy meghatározott ponton, hogy ezen a helyeken akkor vissza kellett vonni csapatainkat a rendkívüli túlerők elől és vissza kellett vonulni mindkét helyen a folyók nyugati partjára.

A czél az volt, különösen a Stripa mentén, hogy Lemberget fenyegetve, ezen az egész fronton visszavonulásra kényszerítsék csapatainkat. Ezek az előretörések azonban hamarosan megbiúsultak, részben csapataink hősi ellenállásán, részben pedig zért, mert a Mackensen-hadsereg felülről bekerítő mozdulatot tett a Luck felé nyomuló orosz csapatok ellen s ennélfogva, nehogy a sikeresnek látszó bekerítés által az orosz csapatok az elfogás veszélyének legyenek kitéve, félhagyták az egyébként is illuzóriusnak tekinthető ellentámadással az egész fenyegetett fronton és visszavonultak Rovná felé több mint 40 kilométernyire. Élénken jellemzi az említett helyeken való orosz erőszakoskodás sikertelenségét az is, hogy ezen a vonalon az erőszakos orosz offenzíva visszaverése közben közel 6000 foglyot ejtettünk s különféle hadiszerek mellett több gépfegyvert is zsákmányoltunk.

A képek, melyeket jelen számunkban közreadunk a Stripa melletti frontról és tájékról való sikerült fel-

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

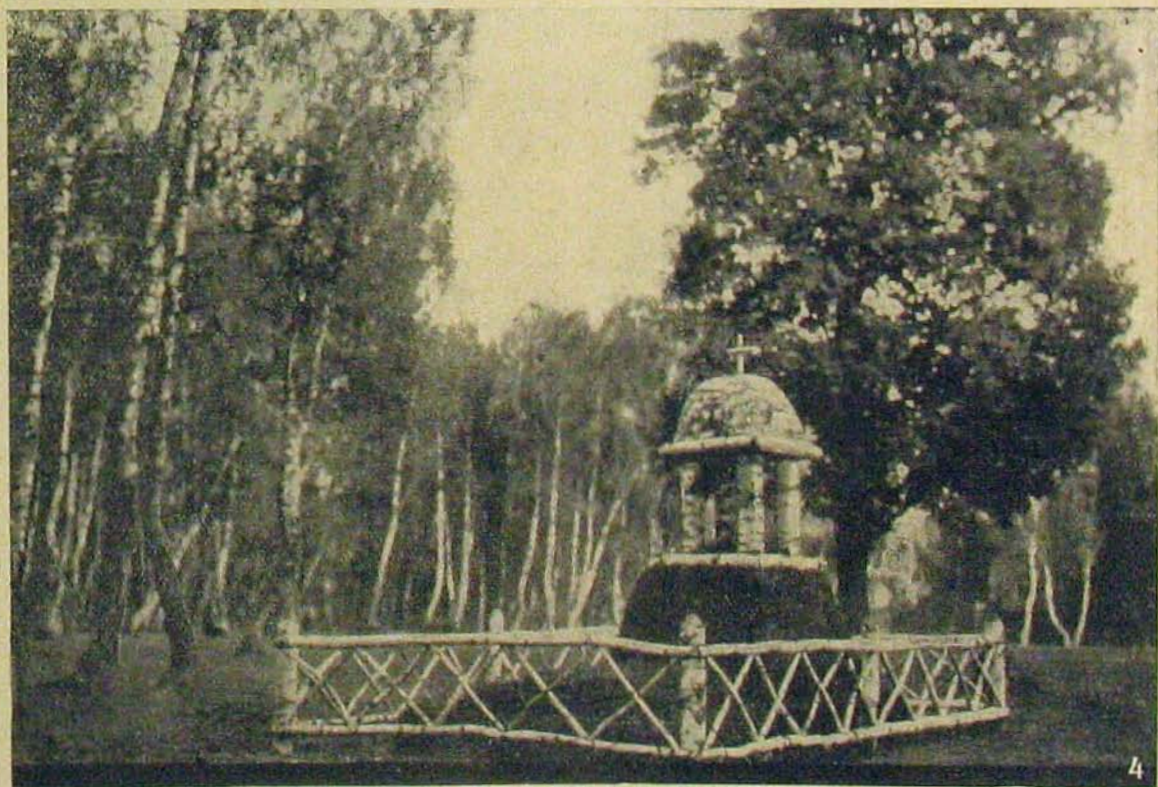
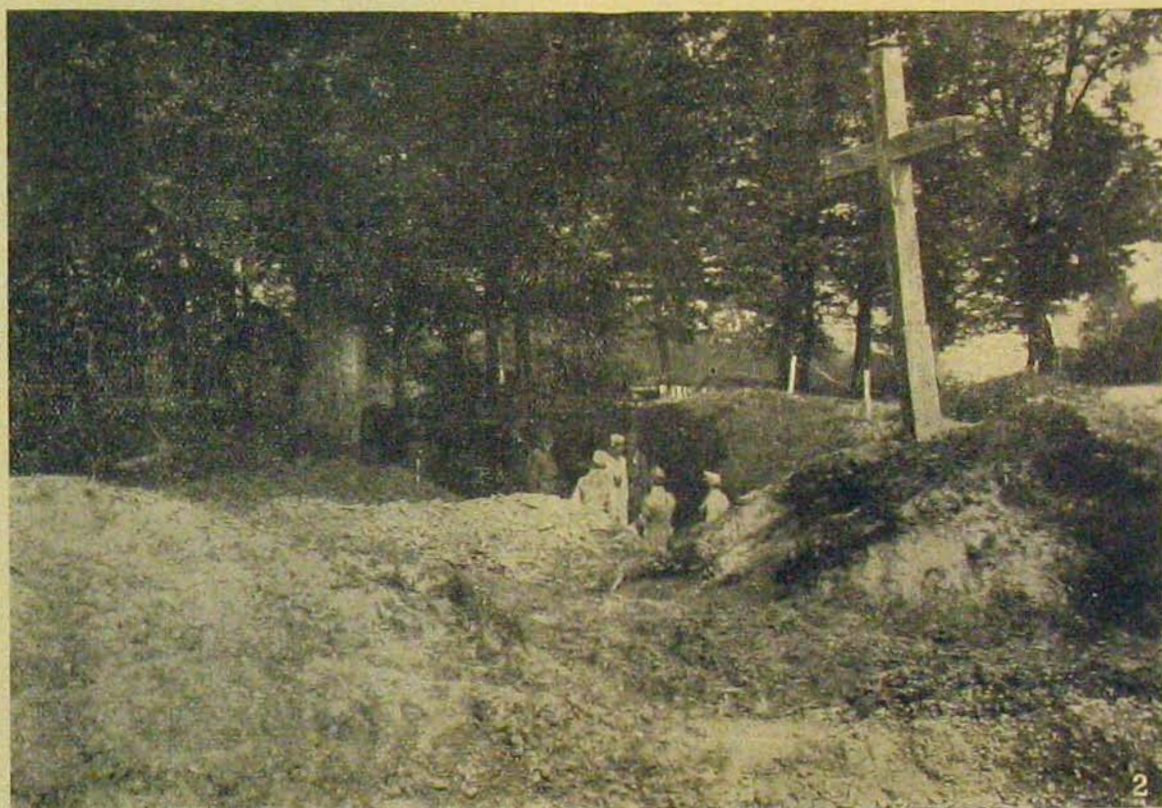
ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában elismerve legjobban szállít Magyarországon legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . . Arjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orosz m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalmó és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapítva 1847-ben.

Az északi harcterről. — Előretolt gépfegyver-állás. — Egy 4-es huszár sirja.

vételek. Mindennél jobban igazolják ezek csapataink kedélyes, jó hangulatát minden körülmények között való ernyedetlen kitartását. És feltalálhatjuk közöttük csendőri bajtársainkat is, akik mint tábori csendőrök, természetesen megerősített járőrökben, a harczó csapatoknak mindenütt hű kísérői s pontos és megbecsülhetetlen szolgálatot teljesítenek ezeken a frontmögötti területeken szükséges szigorú felügyelet tekintetében.

HIREK.

Okirati megdicsérek. Nagy István II. őrmester és Balogh Imre csendőr ez. őrmester, mindketten a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományából, a cs. és kir. 15. hadtestparancsnokság által, az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataikért. Bellobrád István, V. sz. csendőrkerületbeli őrmester pedig a cs. és kir. 19. hadtestparancsnokság által, egy hid helyreállításánál önkéntes, kitünő tetőzős közreműködéséért, okiratilag megdicsértettek.

Adomány. Fodor Ferencz, tábori szolgálatot teljesítő csendőrőrmester, a vak katonák részére 5 koronát adományozott. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Egy népfölkelő halálos balesete. Serbán János, csendőrségi szolgálatára a botfalui őrsre beosztott népfölkelőt, vasutügyi szolgálat teljesítése közben, a botfalui vasuti állomáson, szeptember hó 26-án d. e. 11 órakor egy vonat elütötte és jobb karját és lábát összezúzta. A súlyosan sérült népfölkelő a brassói kórházba szállított.

Egy járőr megtámadtatása Monorfalva községben megtartott vásáron, szeptember hó 25-én d. n. 3—4 óra közt vásárfelügyeleti szolgálatot teljesített Járai Áron és Bajna György, csendőrségi szolgálatra a nagysajói őrsre beosztott népfölkelőkből állott járőrt, Toma Vazul, Cira Dumitru és Úrazu Gergely gledényi lakosok megtámadták és lefegyverezni akarták. Turcsán János csendőr a népfölkelők szorongatott helyzetét látva, azok segítségére sietett s a megtámadottak köré csoportosult és már fenyegető magatartást tanúsító tömeget szétszórta a támadókat elfogta és a nagysajói őrsre elővezette.

Kérelem. Németh Mihály őrsvezető ez. őrmester kéri a VI. számú csendőrkerület területén levő azon őrsparancsnokot, akinek őrsére egy Kuruglya nevű, volt csendőr népfölkelő szolgálatára be van osztva, hogy annak állomáshelyét, a radafalvai őrsparancsnoksággal, hivatalból közölni sziveskedjék.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy angol tiszt Angliában. Egy angol katona a frontról hazatérve írja a «Daily Mail»-nek a következőket: «Vasuti kocsim ablakából csodálatos nyugodtnak és békésnek láttam Southampton és London között a tájat. Valahol megállt a vonat, egyes-bajos polgárok nyüzgését láttam. Ha véletlenül katona vegyült közéjük, mint valami ritkaságot bámulták meg. Egy fiatal boltoslegény fülem hallatára panaszolta el, hogy egy «komisz katona» merészkedett a szakaszába tévedni. Ot percznyi lövő-árok kellene az ilyen legényeknek. Londonban ugyanilyent tapasztaltam. Sokat hallottam róla, hogy sokkal több a katonánk, mint a mennyire szükségünk volna, s hogy akin egyenruha nincsen, azon is rajta a katonai karszalag. Hát szó sincs róla. A vasuti bordárom, az a fiatal legény, a ki bérkocsiért futott, pajtása, ki a kocsi ajtaját kitarta, a kocsis, a pinczerek, a kik kiszolgáltak, mind-mind épkezláb és katonának termett emberek voltak. A közönség apatiás viselkedése meglepett. Szemlélatomást senkisésem törődik a háborúval. Mindenféle tömegével láttam ácsorogni a katonának alkalmas legényeket. Eszembe jutott egy kép, melyet öt nappal ezelőtt láttam Ypern egyik utcáján. Három angol katona bandukolt az állomás felé. Egyik a jobb karját, a másik balkarját vesztette el s középjött egy harmadik bajtársat vezettek, a ki mindkét szemére vak volt. A fiatal boltoslegény valószínűleg «komisz közlegény»-nek minősítette volna őket.»

A vak katona. A «Daily Chronicle» beszéli el ezt az érzékeny történetet. Egy S. Chambers nevű katona, ki Ypernnel mindkét szeme világát elvesztette, csodaszerrűen gyógyult meg. Mintán hosszú kezelés után gyógyíthatatlannak minősítették és a kórházból elbocsátották ezt mondta orvosának a szerencsétlen legény: — Lehet hogy azt a hajót, a melyen haza visznek, megtorpedózza majd egy német buvárnaszád. Azt hiszem, hogy olyanféle ijedtség visszaadná szemem világát. A katona azzal felszállt a «Hesperian» hajóra, melyet — mint tudjuk — valóban megtorpedóztak a németek. Az elmerülés ijedelmében Chambers elvesztett szeme világa visszatért, s a katona azóta mind a két szemére jól lát. Meséli a «Daily Chronicle».

Velence műemlékei. A «Corriere della Sera» hosszabb cikkben számol be azokról az intézkedésekről, melyeket Velence művészeti emlékeinek megóvása érdekében tettek. A dogepalotának a tengerre néző homlokzatán az alsó loggiát falazással, a felső loggiát fagerendákkal támasztották alá. A két loggia sarkait pedig kővel párnázták ki, úgy hogy most harcziás tornyokhoz hasonlítanak. Szent Márk templomának a Piazzettára néző sarkát falazott támaszsal látták el. A templom tetejéről leszedték a bronzlovakat és bombaálló helyre vitték. A templom belsőjében a dus disztású ikonosztázisz szobrai nemekkel párnázták ki, azután vászonba burkolták. Az oltárok cibóriumát és az evangélium olvasására szolgáló ambonákat homokos-zsákokkal vették körül, úgy, hogy a Szent Márk-templomot ma inkább nézne az ember aranyos magtárnak, mint az aranyos Márk-templomnak. Kivül a Loggettát homokos-zsákokkal meg

HEGEDÜ

Csodálatos szép hangú, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébonyfa felszereléssel 12 és 18 kor. Moszter-nyelvek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziesen javít.

Arjegyzőket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kir. szab. hangszergyár.

CZIMBALOM

szab. acélszerkezettel, részletre is. Csodálatos, tiszta hangú **TÁROGATO** ós régi magyar hangszer, esodáson szép hangú, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rozsfából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Fuvókák, citerák stb. Hurok. Javítás/műtörms stb.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

deszkákkal borították be, Colleoni szobra köré valóságos ketreczet építettek, a vele szemköztes Ospedale gyönyörű faragott márványhomlokzatát, továbbá az arzenális oroszlánjait homokos-zsákokkal vették körül. A múzeumokból minden valamennyire értékes festményt elszállítottak biztosabb helyre, azonképpen a templomokból és egyéb épületekből is. A Scuola San-Roccóból például elvitték Tintoretto híres vásznait. A Museo Correr egész pompás gyűjteménye bombaálló rejtekekbe vándorolt, nemkülönben Szent Márk könyvtárának híres kincsei. A magángyűjtemények tulajdonosai is megfelelő módon gondoskodtak drágaságaik védelméről.

Shrapnellgolyó a szivben. A világháború, érdekes és tanulságos esetekkel gazdagítja az orvostudományt. Egy német szaklap most az alábbi esetet említi meg példaképpen: Freund tanár és Caspersop egészségügyi tanácsos, főtörzsorvosok egy husz éves fiatal gránátost kezeltek, a ki februárban a keleti harctéren sebesült meg a mája tájékán. Éppen rohamra indult, s az oroszok shrapnellesőt zudítottak a támadókra. A mi gránátosunk ájultan rogyott össze és két bétig feküdt eszméletlenül a tábóri kórházban, a honnan utóbb a Hamburg Vedell-i hadikórházba szállították. A fillérnagyságu seb rövidesen meggyógyult. Egy későbbi Röntgenvizsgálatnál azonban kiderült, hogy a sziv tájékán egy shrapnellgolyó követi a sziv minden mozdulatát és együtt mozog a hibátlanul funkcionáló szervvel. Hogy a lövés utólagmutatókáros hatását elkerüljék, az orvosok elhatározták, hogy a golyót el fogják távolítani. A mellüregfelnýtották, a sziv zacskóját felvágták, s a szivet kivetették. Felvágták a sziv izomzatát is, s gyorsan kivetették a golyót, mire erős vérsugár szökkent elő. Gyorsan bevarrták a sebet, s a vérzés azonnal megállt. A szivet visszatették helyére. A páciens elviselte a súlyos beavatkozást, s négy héttel a veszedelmes operáció után gyógyultan távozott a kórházból. Érdekesen állapították meg, hogyan jutott az ellenséges golyó a szivbe. A tizenkét gramm súlyú golyóbis a rohanó katonát balról fenn találta, a vállon végigcsuszva átfúrta a ruhát, s a patrontáskába ütközve, a máj tájékán hatolt a testbe. Ezután utat talált az alsó vénába, a bonnan a véráram besodorta a szivbe. Így írják le a különös esetet a német szaklapok.

Hamisított élelmiszerek. Gelsenkirchen vesztfáliai gyárvárosban, melynek 200,000 lakosa van, a fogyasztók érdekeit istápoló badi bizottság nagy nyomozást indított, hogy a piacra kerülő élelmiszerek árát és minőségét megállapítsa. Az árakat 303 üzletben gyűjtötték össze a tulajdonosok előzetes értesítése nélkül és hivatalos szakértők bizottsága e'el terjesztették. A vizsgálat megállapította, hogy a kereskedők önkényesen verték fel az árakat, a hamisítást szemérmetlenül üzték és hazug reklámmal akasztották a szegény fogyasztók nyakába. Szóval az élelmiszerpiaczon teljes volt az anarchia, a mi az alábbi kimutatásból is kitünik: A kolbászárak osztlályában gyalázatos szédelgést állapított meg a bizottság. Az árak tulmagasak és az árú minősége a rossznál is hitványabb. Az árúkat nagy részt vízzel hamisították, úgy hogy tizenkét óra leforgása alatt 8—18 százalék súlygyarapodást mutattak. A vaj olcsó margarin volt, annak is egyharmadrésze vizes pép. A zsirt hús esetben elemezték. Ot esetben meg is állotta a próbát, de tizenöt esetben napnál világosabban kitünt a növényolajjal és ennél hitványabb anyagokkal való hamisítás. A tojás súlyának megállapításánál kiderült, hogy a legolcsóbbnak látszó árú volt a legdrágább; ezért kívánatosnak ítélte a bizottság, hogy a tojást is

súly szerint árusítsák. A cukor árát nem a minőség, hanem a nyereszkesedési vágy állapította meg. Egy nagykereskedő olcsó cukrot hozott forgalomba, de vevőitől megkövetelte, hogy ott vásárolják az olajat is, a minek literjét 5 márka 60 filléryi áron sózta a hiszékeny közönségre. Ez az olaj is tisztátalan és hasznavehetetlen anyagot tartalmazott. A só minősége a lehető legsilányabbnak bizonyult, az árát pedig ugyancsak felverték. A gelsenkircheni városi tanács most erélyes rendszabályokat fogantatosított a súlyos anomáliák megszüntetésére.

Gallipoli. A dardanellai harcok homlokterében álló Gallipoli-félsziget nevének eredetéről különböző verziók vannak forgalomban. A «Figaro» most megállapítja, hogy a keresztes hadjáratok idejében francia kereszties lovagok a Dardanelláknál kötöttek ki és táborot ütöttek, mely idővel városná fejlődött, s a melyet utóbb «gallok városá»-nak neveztek el. A Gallipoli szó ilyképp a latin «gallos» és a görög «polis» szavak egyesüléséből származott. A «Figaró»-nak azonban nincs igaza, mert a Gallipoli név már a keresztes hadjáratokat megelőző időben is ismeretes volt. A várost a macedóniaiak alapították és eredetileg Kallipolis (szép város) volt a neve, s úgy lett belőle idővel Gallipoli. Egyebekben Ohio államnak is van egy Gallipoli nevű városa, a mit 1790-ben francia telepesek alapítottak.

Az oroszok és a pálinka. Oroszország tartományi képviselői a dumához intézett beadványukban azt kívánják, hogy állandó törvénynyel tiltsák el a vutki árusítását, a mit idáig csak a háború tartalmára tiltottak el. A beadványban ezeket mondják: — Csoda történt az orosz földön. Az álom beteljesült, a legnagyobb bün le van győzve. Szégyenére mindazoknak, a kik állították, hogy absztinencia minálunk nem létezik, tilalommal nem lehet legyűrni és hogy az alkoholfogyasztás bijján megrendül az állambáztartás. Csak az önzök gondolkodnak így: kormányképviselek és tudósok is voltak közöttük. Szégyen reájuk! A mögöttünk lévő állam bizonyítja, hogy az alkoholtalalom újratemtette a népünket. A bünügy, a rablás, a koldulás megkevesbedett a fogházak részben üresek, a kórházak nincsenek tömve, a család béke visszatért, munkaképesség emelkedett, s a takarékoság is. Mindezek után minden igazán érző orosznak, ki a hazáját szereti, szent kötelességének kell tudni, hogy az absztinenciát örök időkre elrendeljük.» A javaslat kívánja, hogy tiltsák meg a vutki, pálinka, bor, sör és egyéb szeszes italok árusítását. A tilalom ellen vétőket sujtsa 4—12 havi fogház, visszaesés esetén pedig 1—3 évi börtön. A ki javithatatlan, azt küldjék számüzetésbe. A részegeket 7—30 napra csukják le, második esetben már 1—3 hónapot kapjanak, harmadik esetben pedig 1—3 évi börtönt.

A tengeralattjárók levegője. Ha a tengeralattjárók húzamosabb ideig nem emelkedtek a víz színére, a legényesség a rendelkezésre álló belégzési levegőt természetesen annyira elhasználta, hogy a jármű belsejében az atmoszféra telítve van a kilehelt széneavval. Hogy derék tisztjeinket és matrózainkat a megfulladás veszélyétől megóvjuk, szükséges az oxigénpótlást és a széneavvezevetést a víz alatt is megfelelő módon lehetővé tenni, amihez persze egy szer kellene, amely mindkét célt egyaránt elősegíti. A tengeralattjárók még távol voltak a feltalálástól, amikor már egy vegyi anyag, a nátriumperoxid, erre a feladatra alkalmasnak látszott. Ha ez az anyag széneavval érintkezik, ezt felemésztí és élenyt, azaz oxigént ad le, ezen az uton tehát egy széneavval telítet lélegzési teret önműködően oxigéndússá lehetne

varázsolni. Az anyag eme tulajdonságának felismerője, dr. Kaszner György tanár, azonban mihamar megállapíthatta, hogy a gyakorlatban ez a procedura akadályokba ütközik, mert a kilehelt szénsav nem elégséges ahhoz, hogy a natrium-peroxidot élenyképzésre készítse. Így bizony a tengeralattjárók sűrített oxigén-készleteket visznek magukkal s azokkal javítgatják meg romlott levegőjüket. Hogy ez azonban higiénikus legyen, még a szénsav eltávolítása szükséges. Ez a maró-nátron útján történik. Elosztott állapotban, patronokba szorítva kapják a tengeralattjárók ezt a vegyi anyagot, a mely felé ventilátorok kergetik az elhasznált levegőt, a melynek szénsavát a maró-nátron abszorbeálja s ezáltal szénsavas nátronná, azaz szódává változik. Így érik el azt, hogy a tengeralattjárók lakói állandóan tiszta levegőt szíhatnak.

Német furfang. A németek nemrég az Argonneokban észrevették, hogy egy repülőnk fölemelkedik és közeledik az ő állásaik felé. A repülőgép, hogy maga kijusson a lelőhetés zónájából, természetesen mindenkéltől jó magasra emel edett, olyan magasra, hogy többé nem lehetett megkülönböztetni: melyik küzdőfélhez tartozik. Erre azután a németek elkezdtek a mi állásainkat löni, legyezőformájú szétszórtággal, mintha a levegőben kóválygó repülőgép jeladása után irányítanák lövéseiket. Ez aztán azon csapatainkban, a melyek a gép fölszállási helyétől távolabb estek, azt a hitet keltette, hogy a repülőgép csak ellenséges lehet — és ugyancsak buzgón tüzeltek rá. Szerencsére még idejekorán, még mielőtt lelőheték volna, értesítették a csapatokat a németek legujabb «barbárságáról». (Ezt a barbárságot, ha angoloké lett volna, egy kissé másképp nevezik vala el.)

Gégelövésék. Dr. Nadoleczny a híres müncheni gégeorvos nagyszámú gégelövést kezelt, melyek ma, hála Istennek, jóval ritkábban halálosak, mint azelőtt s csaknem mindig gyógyulással végződnek. Sikertült nekik — mint egy orvosi lapban olvassuk — csaknem minden esetben egy-két oktav terjedelmű tűrhető hangot produkálni ily betegknél. A régi hangját a beteg nem mindig nyeri vissza. Előfordult, hogy egy volt tenoristának basszus hangja lett. A Nadoleczny által szerzett tapasztalatok messzemenő következtetéseket engednek a zenei hangadásnál, az utánénekelésnél stb. szereplő pszichológiai és fiziológiai folyamatokról.

Zene a katonáknak. A francia katonák régen hangoztatják, hogy a fronton és a front mögött szabad óráikban nagyon jól esne, ha néhány hangszerük volna. Ezt akarja kielégíteni a Pour le Front társaság a Francia liga és a Hazafiak ligája. A katonai hatóságok jóváhagyásával 355 csapatot estel akarnak ellátni hegedűkkel, fuvolákkal, mandolinokkal és gitárokkal.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Rokkantsegély. Az 1915. évi XV. tc. 7. §-a értelmében, a háború alatt vagy annak következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénységi állományba tartozót magyar állampolgárok, valamint az elesett, eltűnt vagy meghalt legénységi egyének hátrahagyottai, ha hitelt érdemlően bebizonyítják, hogy a segélyre részesültek, mindaddig míg a háború tart a háború befejezése

után is hat hónapon át, a törvényszerű katonai ellátásokon felül, előzetes havi részletekben fizetendő ideiglenes segélyben részesülnek. A rokkant, illetőleg a hátrahagyottak, — tekintet nélkül a rokkantnak, illetőleg elesettnek, eltűntnek vagy meghaltak katonai rendfokozatára, — az ideiglenes segélyt a következő összegekben kapják:

1. Évi 60 K. segélyt az a rokkant, a kinek keresőképessége korábbi foglalkozásában legálább 20, de kevesebb mint 50%-al csökkent.
2. Évi 120 K. segélyt az a rokkant, a kinek keresőképessége korábbi foglalkozásában 50—100%-ig csökkent.
3. Évi 180 K. segélyt az a rokkant, aki bármilyen munkára képtelen.
4. Évi 60 K. segélyt az 1. 2. vagy 3. pont szerint segélyben részesülő rokkantnak törvényes felesége.
5. Évi 36 K. segélyt az 1. vagy 2. pont szerint és évi 60 K. segélyt a 3. pont szerint segélyben részesülő rokkantnak minden gyermeke, ha házasságon kívül született is, és pedig a gyermekek a 16., a leánygyermek a 14. életév betöltéséig.
6. Évi 60 K. segélyt az 1. 2. vagy 3. pont szerint segélyben részesülő rokkantnak édesapja, anyja, nagypapja és nagyanyja, ezeknek a családtagoknak a segélye azonban együttvéve évi 120 K.-nál több nem lehet.
7. Évi 120 K. segélyt az elesettnek (eltűntnek, meghaltak az özvegye.
8. Évi 12 K. segélyt az elesettnek (eltűntnek, meghaltak) minden törvényes vagy törvényesített, atyátlan árvája.
9. Évi 36 korona segélyt az elesettnek (stb.) szülőitlen árvája, ha csak egy ilyen árva maradt hátra, egyenként 30 K. ha kettő, egyenként 24 K. ha három és egyenként 18 K. segélyt, ha négy vagy több ilyen árva maradt hátra.
10. Évi 60 K. segélyt az elesettnek (stb.) minden házasságon kívül született árvája abban az esetben, ha az elesettnek (stb.) özvegye katonai özvegyi nyugdíjat és a 7. pont szerint segélyt kap.
11. Évi 108 K. segélyt az elesettnek (stb.) házasságon kívül született és a 10. pont alá nem eső olyan árvája, akit az elesett (stb.) tartott el; egyenként évi 102 K. ha kettő, egyenként 96 K. ha három és egyenként 90 K. segélyt, ha négy vagy több ilyen árva maradt hátra.
12. Évi 60 K. segélyt az elesettnek (stb.) édesapja, anyja, nagypapja és nagyanyja, ezeknek a segélye azonban együttvéve évi 120 K.-nál több nem lehet.

Családtagok gyámságát, — a nevelési járműre igénynyel bíró gyermekeknek kívül — csak azok vehetik számba, akiket a rokkant vagy elesett (eltűnt, meghalt) tartott el s akiket a segélyezés idejében a segély felvételére jogosult tart el. A korábbi foglalkozásban való keresőképesség csökkentésének százalékokban való megállapítását a katonai (honvéd) felülvizsgáló bizottságok eszközlik.

Örösparancsnok. Mivel a kérdéses ügy feljelentés alapján az igazságszolgálat még folyamatban van, érdelemes választ nem adhatunk. A keresett bizonyítványt nincsen a földművelésügyi minisztériumban.

B. Á. esendő. Ha a szőlőfák a közigazgatás által bérelt, föld tartozékaik, akkor a termésből nem illet meg semmi.

L. J. Lőcsé. E kérdésben az illetékes hatóság vonatkozó pontja felte nem érthető rendelkezést tartalmaz.

P. T. 1. Minthogy a kéréses szolgálat nem egyéb a utpökölési tényleges szolgálatnál, annak a nyugdíjra semmiféle kihatása sincsen. 2. Az első kérdésre adott válaszból folyólag, a tekintetben sem lehet különbség népfelkelő és néptelkelő között.

Detektív. 1. és 2. Szolgálati ügy.

J. K. 1. Ha hivatalból nem lett ellátva, úgy kőrnie kell. 2. Nem.

R. K. 1. Kérheti szolgálati uton. 2. Nem vagyunk hivatalba elbírálói.

Nyilvánosan megdicaértettek:

ugyanazon csendőrkerületi parancsnokság által:

Czakó József, III. számú csendőrkerületbeli csendőr és Valent András, csendőrségi szolgálatra beosztott népfőlkelő, a sárosmegyei Hévíz községben, 1914. évi december hó 4-én váratlanul megjelent ellenséges (orosz) járőrnek, gyors elhatározással és férfias elszántsággal történt elfogása és lefegyverzése körül tanúsított eljárásukért.

Előléptettek:

örmesterré:

1915. évi augusztus hó 20-ával:

a cs. és kir. 9. hadtápcsoporthparancsnokság által:

Nagy Dénes I. és Bába János, I. számú csendőrkerületbeli őrsvezető özimzetes őrmesterek:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bodócs Márton őrsvezető cz. őrmester.

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915. évi augusztus hó 23-ával:

a cs. és kir. 9. hadtápcsoporthparancsnokság által:

Dénes Mihály, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gács László csendőr cz. őrmester.

csendőr cz. őrmesterré:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által, a folyó évi 140,339/16. számú honvédelmi miniszteri rendelet alapján:

Radákovocs Jeremiás, Fülöp Ferencz, Kovács István VI., Székely István L. Finta Ferencz, Nagy József II., Pál János I., Molner Gyula, Lázár Sándor, Valuska Imre, Gergely József, Balanyi László, Szabó József V., Sisa János, Győrfi Sándor II., Biró András, Bakó Antal, Vásárhelyi Zsigmond, Vas Imre, Baranyai György, Oláh István, Sebestyén János III., Major Gerzson, Varró Balint, Bartis József, Kiss József I., Szalai Károly, Regdon Mátvás, Kalmár Gyula, Vörös Kálmán II., Horváth Vendel, Szórádi Imre, Nagy Antal, Pongrácz József II., Varga Ferencz III., Cser Mihály, László József, Bárány János, Molnár József, Moravik János, Kukhely János és Lakatos Mátvás, csendőrök:

1915. évi szeptember hó 12-ével:

a cs. és kir. 9. hadtápcsoporthparancsnokság által; Kassai József, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr.

Lovaglási jutalomdíjban részesítettettek:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Kiss István I. járásörmester és Gosztoláncai József, csendőr cz. őrmester 5-5, Vatai Lajos járásörmester, Szücs Gy. Lajos I., Berán András őrsvezető cz. őrmesterek, Koplányi Márton és Kovács Miklós csendőr cz. őrmesterek 4-4, Bányai Albert őrmester, Krokker János csendőr cz. őrmester és Ivanich Károly csendőr 3-3, Fábian János, és Borzai János őrmesterek, Szabó Antal, Zsigmond Sándor és Léhner István csendőr cz. őrmesterek 2-2 darab, továbbá

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Farkas István őrsvezető cz. őrmester 4, Szilágyi Imre csendőr 3, Ballács József, Lőrincz István és Molnár Lajos járásörmesterek és Popovics Antal csendőr cz. őrmester 2-2 db 10 K-ás aranyból álló jutalomdíjban.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Jankó György őrsvezető cz. őrmester, Tóth Lázár Rozáliával, 1915. évi augusztus hó 14-én, Vágáson:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Török Imre csendőr cz. őrmester, Sturm Teréziával, 1915. évi szeptember hó 7-én, Oroviczabányán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállít u legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünéklő beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok

Sapkák

Keztyük

Kardbojt

Celluloid kezelő és nyakravaló

Czipőkrém

Fegyverzsir

Borotváló készlet

6, 10 és 20 éves szolgálati kereszt stb. stb.

Nagyvárad, Bulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindennemű felszerelési tárgyak dus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czérna-keztyük nagy választékban olcsó árban kaphatók.